

Gniezno, dnia 31.03.2020 r.

Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie Miasta Gniezna w 2019 roku

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gnieźnie działając na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 59 ze zm.) i § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) po rozpatrzeniu danych zawartych w sprawozdaniach z badań próbek wody pobranych w roku 2019, w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego sprawowanego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gnieźnie oraz kontroli wewnętrznej prowadzonej przez producentów wody, a także uwzględniając podjęte w tym czasie działania naprawcze dokonał **oceny obszarowej jakości wody** pochodzącej z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę zlokalizowanych na terenie Miasta Gniezna.

Na terenie miasta zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia zapewniają:

1. Wodociąg miejski Gniezno ul. Żwirki i Wigury
2. Wodociąg miejski Gniezno ul. Sosnowa
3. Wodociąg lokalny Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych „Dziekanka” ul. Poznańska 15

Wykaz producentów wody, wodociągów, informacje o wielkości produkcji, liczbie ludności zaopatrywanej w wodę, sposobach jej uzdatniania i dezynfekcji, przekroczeniach wartości dopuszczalnych

Producent wody	Wodociąg	Dobowa produkcja wody m ³ /d	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Sposoby uzdatniania wody i dezynfekcji	Jakość wody na koniec 2019 r.	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Gnieźnie ul. Żwirki i Wigury 28 62-200 Gniezno	Wodociąg miejski Gniezno ul. Żwirki i Wigury	7152	37590	Napowietrzanie, filtracja, dezynfekcja podchlorynem sodu - stała	Przydatna do spożycia	Bakt. g. coli przez 2 dni; ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C przez 6 dni

niepodlega

POLSKA
STULECIE ODZYWIENIA
NIKPOLEGOŁOŚCI

**Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
na terenie Miasta Gniezna w 2019 roku**

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Gnieźnie ul. Żwirki i Wigury 28 62-200 Gniezno	Wodociąg miejski Gniezno ul. Sosnowa	5763	27127	Napowietrzanie, filtracja, dezynfekcja podchlorynem sodu - stała	Przydatna do spożycia	Ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C przez 36 dni
Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych DZIEKANKA ul. Poznańska 62-200 Gniezno	Wodociąg lokalny Dziekanka	153	150	Napowietrzanie, filtracja dezynfekcja podchlorynem sodu - okresowa	Przydatna do spożycia	Ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C przez 101 dni

Jakość wody i przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów wraz ze wskazaniem ich wpływu na zdrowie konsumentów

W 2019 r. jakość produkowanej wody przez ww. wodociągi oceniono jako przydatną do spożycia przez ludzi.

W wodociągu miejskim Gniezno, ul. Żwirki i Wigury, z którego pobrano do badań 28 prób w ramach kontroli urzędowej i 35 prób w ramach kontroli wewnętrznej, stwierdzono przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22±2°C (>300 jtk/1 ml) – kontrola urzędowa, które trwało łącznie 6 dni (lipiec 2019 r.) oraz stwierdzono podwyższony wskaźnik bakterii grupy coli – kontrola urzędowa 2 jtk/100, który trwał 2 dni (czerwiec). Zarządzający wodociągiem podjął działania naprawcze, tj. przepłukanie sieci wodociągowej w obrębie miejsca przekroczenia. Badania kontrolne pobranych próbek wykazały dobrą jakość wody.

Przekroczenia wskaźnika bakterii grupy coli miały charakter krótkotrwały i niezwłocznie przystępowano do wdrażania działań naprawczych. Bakterie grupy coli (bakterie wskaźnikowe) nie powinny być wykrywane w wodzie tuż po zakończeniu dezynfekcji i wprowadzanej do sieci, ich wykrycie oznacza nieskuteczność procesów uzdatniania i dezynfekcji wody. Obecność tych bakterii w systemach dystrybucyjnych i zbiornikach wody może świadczyć o odradzaniu się populacji mikroorganizmów i możliwym powstawaniu biofilmu bądź zanieczyszczeniu wody obcym materiałem, np. pochodzenia roślinnego lub glebą. Krótkotrwałe wystąpienie pojedynczej liczby bakterii grupy coli przy jednoczesnym podjęciu działań naprawczych nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi.

W wodociągu miejskim Gniezno, ul. Sosnowa, z którego pobrano do badań 23 próby w ramach kontroli urzędowej i 28 prób w ramach kontroli wewnętrznej, stwierdzono przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22±2°C (>300 jtk/1 ml) – kontrola urzędowa, które trwało łącznie 36 dni (9.04 – 7.05.2019 r. - 28 dni; 26.08-3.09.2019 r. – 8 dni). Zarządzający wodociągiem

podjął działania naprawcze, tj. przepłukanie sieci wodociągowej w obrębie miejsca przekroczenia. Badania kontrolne pobranych próbek wykazały dobrą jakość wody.

W wodociągu lokalnym Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych „Dziekanka”, ul. Poznańska 15, z którego pobrano do badań 5 prób w ramach kontroli urzędowej i 12 prób w ramach kontroli wewnętrznej; stwierdzono przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ (199 jtk; >300 jtk/1ml) – kontrola wewnętrzna, które trwało łącznie 101 dni (25.03 – 17.04.2019 r. – 23 dni; 24.06-05.08.2019 r. - 42 dni; 14.10-19.11.2019 r. – 36 dni). Zarządzający wodociągiem podjął działania naprawcze, tj. dezynfekcję wody, płukanie sieci i instalacji wodociągowej. Badania kontrolne pobranych próbek wykazały dobrą jakość wody.

Utrzymywanie się znacznej ilości bakterii zimnolubnych w wodociągach: **miejskim Gniezno, ul. Żwirki i Wigury; miejskim Gniezno, ul. Sosnowa; lokalnym Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych „Dziekanka”, ul. Poznańska 15** nie miało wpływu na zdrowie konsumentów. Badania w kierunku oznaczania ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ są stosowane jako wskaźnik: liczby organizmów wtórnie namnażających się w wodzie, skuteczności procesów uzdatniania, w tym koagulacji, filtracji i dezynfekcji wody, oceny czystości i integralności systemów dystrybucji wody, obecności w instalacjach biofilmu, obecności gleby, osadów i innych zewnętrznych zanieczyszczeń, które mogły mieć kontakt z wodą. Wskaźnik ten sygnalizuje stagnację wody, tzw. odcinki martwe przewodów, wyłączone z czynnego przepływu wody, znaczną zawartość wykorzystywanych przez mikroorganizmy substancji wzrostowych w wodzie, biofilm i inne niedostatki w zakresie utrzymania sieci wodociągowej. Namnażanie się ww. bakterii może sprzyjać i powodować korozję przewodów systemów wodnych, pogarszać jakość organoleptyczną wody (smak, zapach, barwę), przyspieszać rozkład obecnego w systemie dystrybucji wody środka dezynfekcyjnego i implikować tworzenie się biofilmu. Mikroorganizmy te generalnie nie stanowią zagrożenia dla zdrowia ludzi, parametr nie jest uważany za wskaźnik bezpieczeństwa wody dla zdrowia.

W roku 2019 nie odnotowano zgłoszeń mieszkańców miasta dotyczących reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

Postępowanie administracyjne i działania naprawcze

W roku 2019 nie wydano decyzji administracyjnych na poprawę jakości wody, ani też na poprawę stanu technicznego urządzeń wodociągowych. Zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) wydano 24 oceny o przydatności wody do spożycia oraz 5 ocen

okresowych jakości wody. Oceny kierowane były do zarządzających wodociągami oraz do Prezydenta Miasta Gniezna.

Wnioski

1. W ocenie rocznej wszystkie wodociągi zapewniające zaopatrzenie w wodę na terenie miasta Gniezna dostarczały wodę przydatną do spożycia przez ludzi.
2. Stwierdzone okresowe odchylenia od wartości normatywnych nie miały wpływu na zdrowie konsumentów. Zarządzający wodociągiem prowadził intensywne działania naprawcze.
3. Należy wskazać, iż na podstawie zapisów § 26 oraz § 27 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) konsumenci winni uzyskiwać informacje o jakości wody zgodnie z przepisami o dostępie do informacji publicznej lub z komunikatów zamieszczanych na stronie internetowej urzędu gminy oraz na stronie internetowej administratora wodociągów. Informacja winna zawierać m.in. dane o przekroczeniach dopuszczalnych wartości parametrów jakości wody oraz związanych z nimi zagrożeniach zdrowotnych i zalecenia mające na celu minimalizację zagrożenia dla zdrowia ludzkiego.

Państwowy
Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Gnieźnie

mgr Anna Stejakowska
specjalista zdrowia publicznego